

ՄԱՐԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարվանը 6 ռուբլի.
Առանձին համարները 5 կոպեկով.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատան մէջ.
Մեր հասցեն. Тифлис, редакция «Мшакъ».
Կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».
Տէլէֆոն № 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—5 ժամ
(բացի կիրակի և տօն օրերէն).
Յայտարարութիւնը ընդունվում է ամէն լիզովով.
Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպեկ.
Տէլէֆոն № 253.

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ՍԱՐԻՈՒՆԻ

Փետրվարի 7-ին, ծանր ու երկարատև հիւանդութիւնից յետոյ ի Տէր հանգեաւ

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ԲՈԶԱՐՁԵԱՆՑԸ

որի մասին խորին ցաւակցութեամբ յայտնում են ազգականներին և ծանօթներին նրա կիներ՝ Կատարինէ Գրիգորեան, որդիք՝ Յովհաննէս, Միքայէլ, Արշակ Նիկողայոսեան և հարսները՝ Վառվառա Աղասեան և Մարիամ Յովսէփեան Բողարջեանները:
Անբերելի լինելու և ուրբաթ, փետրվարի 11-ին, երեկոյեան 7 ժամին, հանգուցեալի ընտանեացիները (Վերա, Կրետոսիկի սպուսկ, սեփ. տուն), իսկ յուղարեւոյրութիւնը—շաբաթ օրը, փետրվարի 12-ին, առաւօտեան ժամը 10-ին, դէպի Զրկի-նանց եկեղեցին (Գրիգորեանների փողոց):

ԲՈՎԱՆԴԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ

Ստոկոլի իրականութիւնը. Նախագահու-
կան միջոցներ. — ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Բա-
զուի աղետալի դէպքերը. Նամակներ Բազուի
դէպքերի առթիւ. Թիֆլիսի քաղաքային վար-
չութեան ծառայողների ընդհանուր ժողովը.
Կարխանդու գրքի առթիւ. Պատրօն և Ե-
րաժշտութիւն. Նամակ Կազուանից. Ներքին
յուրեր. — ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Նամակ
Պարսկաստանից. — ՀՅՈՒՄՈՐԻՆԵՐ. — ՅԱՅՏԱ-
ՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

ՍՈՍԿԱԼԻ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Արեւմտահայ դէպքերը, որոնք տեղի ու-
նեցան Բազուում, մինչև այժմ չեն պարզ-
վել մեզ համար իրանց էութեամբ և ամ-
բողջութեամբ:

Դրանք բոլորովին անսպասելի և ան-
հաւատալի դէպքեր էին: Ո՞վ մեզինքն մի
քանի օր սրանից առաջ կարող էր կար-
ծել, թէ մենք զօրազոր ակնաստեաններ կը
լինենք այն վայրերի տեսարաններին և
գազանային կրքերի այն անգուսպ բռնկ-
ման, որոնք սե էլ բացեցին մեր երկրի
ազգայնականութեան յարաբերութիւնների
պատմութեան մէջ:

Ինչու համար էր այդ տխուր էջը, ինչ
ազգայնականութեան համար: Միթէ՞ ազգու-
թիւնների այդ ձեռք միմեանց հետ հա-
շտակաբար տեսնելը կարող է մի որ և է
դրական հետեանք առաջացնել այս կամ
այն կողմի համար:

Ոչ, ոչ և ոչ: Այդպիսի վայրերի և գա-
զանային ընդհարումների մէջ չը կան և
չեն կարող լինել յաղթողներ: Այդտեղ
յաղթողը նոյնպէս յաղթված և պարտված
է, ինչպէս և նա, որ ընկճված է:

Մեր երկրի գաղազան մասերում ապ-
րում են հայեր և թուրքեր: Մի տեղում
առաջիններն են մեծամասնութիւն կազ-
մում, միւս տեղ թուրքերը: Եթէ մեր
երկրի ազգայնականութիւնը հասած լինէր
խելագարութեան և ուրիշ տեղերում էլ
բռնկված լինէին ընդհարումներ, մենք
կունենայինք մի շարք խայտառակ ցու-
ցակներ, որոնք արձանագրած կը լինէին
հայերի և թուրքերի արեւմտադարձու-
թիւնների, այս և այն կողմի յաղթու-
թիւնների անվերջ դէպքեր:

Սակայն միթէ՞ կը համարձակվէր մեզ-
նից մէկը յաղթութեան մասին խօսելու:
Դա կը լինէր իր ամբողջութեամբ միայն
մի ընդհանուր պարտութիւն, միայն ա-
րատ մեր երկրի անուան վրա, մեր կու-
տորակին հաստնութեան կոչման վրա:

Բազուի արեւմտահայ դէպքերը այժմ
գնում են մի խորը հարց մեր երկրի
ազգութիւնների մէջ գործող զեկալար
անձնաւորութիւնների առաջ: Տխուր ի-
րականութիւնը ցոյց է տալիս, որ մենք
չը գիտենք թէ ինչ է կատարվում մեր
ժողովրդական մասսաների մէջ և ինչ
տրամադրութիւններ են զարգանում այն-
տեղ: Եւ յանկարծ մեր առաջ բացվում
են այնպիսի սարսափելի խորտորաններ,
որոնք տալիս ու վրա են անում խաղաղ,
բեղմնաւոր համերաշխ գործունէութեան
արդիւնքները:

Բազուի դէպքերի սե ուրուականը ա-
պարէզ է բերում մեր երկրի զանազան
ազգութիւններին պատկանող ինտելիգենտ
մարդկանց համար մի խորհրդարան՝ նրանց
առաջիկայ պարտաւորութիւնների մասին
լրանց համայնքների վերաբերութեամբ:
Բազուի իրականութիւնը մի անձայր
ամօթ է մեր երկրի համար: Եւ այդ ամ-
օթը վերադարձնելու համար անհրաժեշտ է
երկար տարիներ անձուէր և անխնջ
աշխատանք:

Բազուի մրտաւած սե էջը մի դատա-
պարտութիւն է այն բոլոր անձանց և
գործողների համար, որոնք թշնամութեան
սերմեր են սերմանում ժողովրդի մէջ,
չը ցանկանալով նախատեսել, որ մի օր
այդ սերմերը կը տան իրանց սարսափելի
հունձերը:

Պատմութեան մէջ գրվեց սե էջը:
Նրան ջնջել անկարելի է: Այդ բանի մա-
սին չէին մտածել մարդիկ:
Այդ չը պէտք է մոռանալ ապագայի
համար:

ՆԱԽԵՐԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Որքան էլ անսպասելի էին Բազուի
սարսափելի դէպքերը, բայց և այնպէս
նրանք տեղի ունեցան:

Մենք չենք հաւատում, որ Բազուի
դէպքերը կրկնվեն ուրիշ տեղերում:
Բայց միթէ մենք գիտենք թէ ինչ որո-
շայթներ և խարդաւանքներ են լարվում
իրականութեան մէջ:

Անսպասելի և անհաւատալի—դար-
ձաւ տխուր իրականութեան փաստ:

Ուստի պէտք է նախազգուշական մի-
ջոցներ ձեռք առնել, որ սարսափելի
դէպքերը չը կրկնվեն և ուրիշ տեղերում:

Մեր գաւառական քաղաքներում թէ
հայ և թէ ժամհայական հոգեւորականու-
թիւնը և ազգեցիկ անձինք պէտք է իս-
կայն ձեռնարկեն մի շարք միջոցների ա-
ռաջն առնելու ամեն տեսակ ուղի և
պատասխանատու թիրախներով:

Բազուի մէջ հայ և ժամհայական հո-
գեւորականութիւնը միացած ժողովրդական
ներկայացուցիչների հետ հանգամային
յուզված մտքերը: Նոյն ձեռք պէտք է
գործել և ամէն տեղ:

Չը պէտք է ուշանալ և չը պէտք է
յետաձգել, որովհետեւ հրդեհը կարող է
վարակել աւելի արագ կերպով, քան
մենք ենթադրում ենք:

Պատասխանատու է քաղաք և մենք չը
պէտք է դանդաղենք գործելու:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԲՈՎԱՆԴԱՅԻՆ ԴԵՊԵՐԵ

I

Ահա մի ակամեստի պատմութիւն

I

Բազուից եւ կարողացայ փախչել փետրվա-
րի 8-ին երեկոյեան: Դա մի հրաշք էր, որ եւ
կարողացայ կատարել զինուորի վերաբերու-
մէջ փաթաթված:
Երեք օր Բազուում կաւարվում էր մի գար-

նուրի, չը տեսնված բան, որը նկարա-
գրել ամբողջութեամբ եւ չեմ կարող. ուր է
հոգեկան այնպիսի դրութիւնը, որ թոյլ տար
ինձ այդպիսի մի նկարագրութեան զինուոր-
մանցված ամբողջ էութեամբ, բարոյապէս
փշրված՝ եւ կարող եմ միայն կցկտուր տեղի-
կութիւններ հաղորդել ձեզ:

Եւ այսպէս, երեք օր Բազուի փողոցներում
տեղի ունէր կոտորած: Թուրքերը կոտորում
էին հայերին: Ոչ որ չէ կարող ասել այս բո-
թէին, թէ ինչ չափեր է ընդունել այդ գաղա-
նութիւնը: Հաղորդակցութիւն չը կայ քաղա-
քում: Ոչ որ տանից չէր դուրս գալիս: Դիակ-
ները անխնամ թափված էին փողոցներում:

Եւ էլ տանը փակվածներէն էի: Օրերով դըր-
սի աշխարհից մեր ախարհներին հասնողը մի-
այն քաղաքաւորութիւն էր: Միայն գիշերնե-
րը, ժամի 12-ի մօտ, տիրում էր դժբաղդ
քաղաքում մեռելային լուսութիւն: Այդ բոլորից
էլ օգտվեցի ես՝ փախչելու համար: Նիկոլա-
եմիկայա փողոցից, ուր եւ ապրում էի, մինչև
երկաթուղու կայարանը, մեղ հանդիպում էին
խուճուր: Եւ, ի հարկէ, բոլոր էի գնում. կառ-
քեր վաղուց չը կային քաղաքում: Մի մի
տեսնում էի թալանված խանութներ, որոնց
ապրանքները ցրել ու ցան թափված էին փո-
ղոցներում: Ղրանց շուրջը երևում էին չէրէզ-
կաներ հազած մի ինչ որ մարդիկ, որոնք
տանում էին անտէր իրերը: Տէլէֆոնայա փո-
ղոցում մի պատուհան բացվեց և եւ լսեցի
մի հայի ձայն, որ ասում էր. «Հայ էք, եթէ
հայ էք, եկէք մեզ մօտ, մեք կը պատապա-
րենք»:

Երկաթուղու կայարանի մօտ էլ հանգստու-
թիւն էր տիրում: Կայարանի շինութեան մէջ
եւ տեսայ շատ մարդկանց, որոնք զանազան
տեղերից եկել էին երկաթուղով, բայց վա-
խեղում էին քաղաք մտնել: Ասում էին, որ
երկու օր ու գիշեր նստած են այդտեղ, յետ
դառնալ էլ չեն կարողանում, քանի որ պա-
մուտ էին և այն, թէ Բալաշարի կայարանում
զինված թուրքերը մտնում են վազոնները և
հայեր որոնում:

Եւ իբրեւ, երբ մենք հասանք Բալաշարի,
տեսանք կայարանում թուրքերի մի մեծ
խումբ: Ժանդարմները, ի հարկէ, բոլորովին
անգործ էին, մի կողմ էին կանգնել: Բայց մեր
բախտից ոչինչ փորձեց չը պատահէր: Դը-
նացը շարժվեց և մենք մի քանի ժամից յե-
տոյ, վերջապէս, դուրս եկանք սարսափների,
արեւնի աշխարհից:

II

Թուրքական ֆանատիկութեան այս սոս-
կալի բռնկումը, ինչպէս գիտէք, առաջացել է
մի սպանութիւնից: Գիւրալի օր, փետրվարի
6-ին, հայոց եկեղեցու մօտ, մի թուրք, Բա-
լաշարի ազգայնական, ընկերվել է արձակում և
գնդակով վրէժառում է մի հայ գինուորի ո-
տը: Հայերը վազում են թուրքի ետեկը և
սպանում են նրան: Դա լինում է մի ազգա-
նախնայ ընդհանուր կոտորած սկսելու համար:

Գիւրալի օր, կէսօրից յետոյ ժամի մօտ
6-ին, Շամախու փողոցում հրացանաձգութիւն
սկսվեց, որ սկսեց կամաց-կամաց մօտենալ
Պարապետ անունով քաղաքաւոր, ուր
գտնվում է հայոց եկեղեցին: Եւ այդ ժամա-
նակ գտնվում էի «Մեքսիկոյ» հիւրանոցում
իմ ծանօթի մօտ: Շարունակ լսում էինք հրա-
ցանաձգութիւն: Հիւրանոցի ծառան տեղեկու-
թիւններ էր բերում մեզ. նրա ասելով, երե-
ստեցի աւել հայեր են սպանվել: Գիշերվոյ
ժամի 10-ին հանդարտութիւն տիրեց և եւ
կարողացայ տուն գնալ:

Պէտք է ասեմ, որ հայերը չէին սպասում այդ-
պիսի դժբախտութեան: Նրանք ոչ միայն ո-
չինչ պատրաստութիւն չէին տեսել, այլ և
հետեւեւ օրը, երկուշաբթի առաւօտ, տեսնե-
լով որ հանգստութիւն է տիրում քաղաքում,
միմիտ դուրս գնացին իրանց տներէն, ամեն
մէկը շտապում էր իր սովորական գործին:
Բայց դա մի թակաղ էր: Չարագուշակ էր
այդ լուսութիւնը: Ժամի 10-ից նորից դժոխա-

յին հրացանաձգութիւն և այս անգամ արդէն
ոչ թէ մի տեղ, այլ քաղաքի այն բոլոր կող-
մերէն, ուր թուրքերի թաղերն են գտնվում:
Անհրաժեշտ էր սարսափ և տառնալ: Ով կա-
րողացաւ իրան տուն գցեց, ով չը կարողա-
ցաւ մնաց խանութում, գրասենեակում, մի
խօսքով, ուր որ գտնվել էր այդ քաղաքին,
սկսվեց պաշարման դրութիւնը: Ամէն մէկը
թափված էր իր տեղը, ընտանիքների ան-
դամները միմեանցից բաժանված, միմեանց
կացութեան անտեղեկ: Թուրքերը, խմբերի
բաժանված, ընկերներով, հրացաններով
զինված, խփում կոտորում էին ուր որ պա-
տահում էին հայերին:

Անտանիքի պէտք է եղած լինի այն հայերի
դրութիւնը, որոնք ապրում են թուրքական
թաղերում: Սուտանը բոլորովին անպատի-
էր իր անգթութիւնների մէջ Նիկոլայեմիկայա
փողոցի վերին մասերում, Չէմբէրբաշար, Շա-
մախու թաղ, Ղուբայի հրապարակ մասերում
և նրանց մերձակայ տեղերում: Ինձ պատմե-
ցին տեսնողները, որ թուրք կոտորողների ե-
տեկ տանում էին փամփուշտի արկերը, որ-
պէս զի փամփուշտի պաշարը չը պակասէ:
Կրկնում եմ, ինձ պէս մի փակված մարդուն
չէր կարելի իմանալ մանրամասնութիւններ:
Թէ ուր ինչեր են կատարվել, այդ երեք, յե-
տոյ կը պարզվի, երբ կանցնէ սարսափը:

Եկաւ երկրորդ օրվոյ գիշերը, բայց հրա-
ցանաձգութիւն երկար ու երկար շարունակ-
վում էր: Սպանում էին ոչ միայն փողոցնե-
րում, այլ և մանում էին տները քաղաքային
անում ամեն ինչ կոտորում այնտեղ գտնվող
դժբախտներին:

Անգաւական, գաղաւթութիւններն մասնավա-
հայերը միայն երկուշաբթի օր թեթեւ օգնու-
թիւն ստացան: Բալախանից հայերի մի մեծ
խումբ, զինված զինաւորապէս ընկերվեցին
մանում են քաղաք մտնել: Ասում էին, որ
միւս, յետ է ըջում նրանց. այսպիսով Տէլե-
ֆոնայա փողոցը, Պարապետը և մօտակայ
փողոցները մաքրվում են թուրքերից: Սա-
սափելի աւերումներ են եղել մասնաւոր վո-
րոցովսկայա, չայոց, Գուբերնալայա փո-
ղոցները: Մի կողմ թողնելով կոտորածներին,
պէտք է երեւակայի փակվածների դրութիւնը:
Ո՛չ հաց, ոչ ջուր: Եւ դժբախտները այդպէս
պիտի միայն ամբողջ երեք օր, սկսած եր-
կուշաբթից:

Երեքշաբթի օրը թուրքերը այլ ևս խաբելու
կարել չուներին: Դրանց էլ բերդան հրացան-
ներով զինված թուրքերի խմբեր եկան քա-
ղաք: Նոյն տեսարանները, նոյն արեւմտ փո-
ղոցները, նոյն սարսափն ու տառնալը: Մի-
քանի տեղերում հրդեհներ սկսվեցին: Եւ ին-
քս, երկաթուղու կայարան գնալիս, տեսայ
մի քանի մեծ հրդեհներ:

III

Անկարելի է նկարագրել այդ օրերի առաւ-
ձին առանձին դէպքերը, առանձին խօսքու-
թիւնները: Մանրամասնութիւնները: Դրանք
այնքան շատ են, այնքան քաղաքային, որ չէր
ու հոգու արեւութիւն են հարկաւոր նոյն իսկ
համառօտ կերպով պատմելու համար:

Առաջին օրը, ինչպէս լսեցի, սպանվել են
ի միջի յայոց և երկու ուսանողներ: Երկրորդ
օրը թուրքերը կառքեր նստած դէս ու դէն
էին շտապում և մտնելով հայերի խանութնե-
րը, սպանում էին տէրերին: «Իսլամ» անու-
նով հիւրանոցը խուժելով, թուրքերը պահան-
ջում են ցոյց տալ թէ ուր են ապրում հայերը:
Կոտորում են երկու անհետկի գտնողներ, ներս են
ընկնում: Մօտ ութ հոգի հայեր սպանու են զի-
մաղբիլ, բայց թուրքերը յաղթում են բոլորին
և գազանաբար կտրատում են դիակները:
Այսպիսի դէպքեր շատ են եղել ոչ միայն հիւ-
րանոց անուանված տեղերում, այլ և գինե-
տներում, նիւղներում:

Ի՞նչ պէտք է լինէր հայերի դրութիւնը քա-
ղաքի բերդ անուանված մասում, այդ հին լա-
բիրինթոսում, ուր խիտ թուրք ազգաբնա-
կութեան մէջ բնի չեն հայերի տներ: Երկա-
թուղու կայարանում եւս տեսայ երկու հայե-

առաջ
 շարժ
 կան
 կուր
 լիս
 նա զ
 չինա
 նա զ
 անց
 միշտ
 բռնմ
 5 մի
 վերջ
 տեսն
 վերա
 զար
 տը
 այն
 ուսջ
 Թէ
 նախ
 ԿԸ
 կառ
 վերջ

Բ Ա Ն Ա Ս Է Ր

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՈՐ ՇՐՋԱՆԻ

«Բանասերի» խմբագրութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել իր համակրողներուն, ընթերցողներուն և բաժանորդներուն, որ 1905 ի յունվարէն սկսելով «Բանասեր» պիտի հրատարակվի բոլորովին նոր ծրագրով և նոր ուղղութիւնով:

«Բանասեր» պիտի շարունակէ իր բանասիրական և հնախօսական յօդուածներու շարքը, աւելի ժողովրդականացած նոր ձևի մը տակ:

«Բանասեր» ընդարձակ տեղ մը պիտի տայ՝ «Ժողովրդական Համալսարան» բաժնի մը տակ՝ գիտական, գրական, արուեստական, իմաստասիրական, հոգեբանական, բազմաբնուէր տական և համայնագիտական յօդուածներու:

«Բանասեր» 1905 ի յունվարէն սկսելով նոր վարչութիւն մը կազմված է, և նոր շէնքը պիտի սկսի նոր ոյժերով:

Բաժանորդագրվելու համար

Կովկասի մէջ կը յանձնարարենք դիմել Բագու, Նիկոլայեվսկայա փողոց, տ. № 1, տի. կին Մ. Ա. Սունդուկովային, որ մեր բոլոր հրատարակութիւններէն ունի իր նորահաստատ գրախանութիւն մէջ: Կարելի է դիմել նաև Թիֆլիս, «Գրուտէնբերգին»:

Տարեկան գինն է՝ 6 ռուբլի, իսկ վեց ամսվանը՝ 3 ռուբլի:

Մեր հասցէն է՝ Basmadjian.—112, Bd. Rochechouart. Paris.

Продолжается подписка на 1905 г. на большую ежедневную съ полной программой, выходящую въ Баку, газету „БАКИНСКАЯ ИЗВѢСТІЯ“ (четвертый годъ изданія).

въ газетѣ общали участіе.

Н. Ф. А-фъ, Н. П. Ашешовъ, Е. З. Барановъ, П. А. Берлинъ, В. Богучарскій (В. Я. Яковлевъ), Мг. Вроун, Л. К. Бухъ, Х. С. Варданянъ, П. А. Васильевъ, Д. Ведриссели (Д. К. Маліева), Ю. А. Веселовскій, В. С. Вейншаль, К. Воиновъ, Вѣди-Азъ, Горичъ, М. М. Гутманъ, В. А. Евангулова, Б. И. Ивинскій, (Б. Борскій), А. С. Изгоевъ, М. В. Кечеджи-Шаповаловъ, Н. П. Козеренко, А. К. Котельниковъ, М. Меликъ-Шахназаровъ, Мечтатель (Ф. Ө. Трозинеръ), А. И. Новиковъ, Н. А. Падаринъ, А. Б. Петрищевъ, Конст. М. Пономаревъ, Н. С. Семеновъ, Г. С. Семеновъ, Орестъ Семинъ, А. С. Скляръ, М. А. Славинскій, М. Ф. Славинская; д-ръ Л. Соколовскій, Ю. Стекловъ В. Ө. Тотомианцъ, А. Ю. Финкъ, Б. І. Харитонъ, Г. И. Шрейдеръ, И. И. Шрейдеръ, Эненъ, Эхо и друг.

Газета имѣетъ собственныхъ корреспондентовъ въ крупныхъ городахъ Кавказскаго края, а также въ С.-Петербургѣ, Москвѣ, и заграницей.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

Для городов. подписчиковъ	Для иногород.	Для годовыхъ подписчиковъ	Допускается РАЗСРОЧКА:
На годъ . . . 7 р. 50 к.	8 р. 50 к.	При подпискѣ . . 3 р.	Для городов. 3 р. 50 к.
На 6 мѣсяцевъ . 4 р. — к.	5 р.	Къ 1 апрѣля . . 2 р.	3 р. — "
На 3 мѣсяца . . 2 р. 50 к.	3 р.	Къ 1 юля . . . 2 р.	2 р. — "
На 1 мѣсяцъ . . 1 р. — "	1 р. 50 к.		

Годовые подписчики на 1905 г., внесшіе при подпискѣ полностью всю подписную сумму, получаютъ въ 1094 г. газету. со дня подписки безплатно.

Редакторъ-издатель Н. А. ГРИНЕВЪ

Բ ա ղ վ ա ծ է բ ա ժ ա ն ո Ր զ ա գ Ր ո լ Թ ի Ն ի

Ե. Ֆ Ր Ա Ն Գ Ե Ա Ն Ի

ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆ “Կատկերագրայր ժողովածուի

«Ատրպատական» պարունակում է իր մէջ մի շարք յօդուածներ (թուով մօտ 30—35), որոնք զանազան ժամանակներում տպագրվել են պարբերական թերթերի մէջ, մեծագոյն մասը «Մուրճ» ամսագրում: Կը լինեն նաև նոր գրութիւններ, իսկ արտատպուածները լոյս են տեսնելու նոր սրբագրութեամբ, ընդարձակ և ճշմարտացի: Գիրքը, որ տպագրվելու է Թիֆլիսում, ունենալու է 450—500 էջ, մօտ 50—60 տպեր և տեսարաններ:

Բաժանորդագիրն է Ռուսաստանում 1 ռ. 50 կ. Պարսկաստանում 1 թուման, իսկ արտասահմանում 5 ֆրանկ. բաժանորդագիրը կանխիկ է. լոյս տեսնելուց յետոյ գրքի գինը կարող է զգալի կերպով բարձրանալ:

Բ ա ժ ա ն ո Ր զ ա գ Ր ո լ Թ ի Ն ի ը ը ն դ ո լ ը լ ո լ մ է.

Ռուսաստանում. ա) Թիֆլիսում—«Հերմէս» տպարանում. բ) Բագուում—պ. Տիգրան Ռաշադեանի մօտ. գ) Երևանում—պ. Սարգիս Օհանջանեանի մօտ. դ) Բաքուում—պ. Սող. Յարութիւնեանի մօտ. Զարար Ռուսաստանի մօտ (В. Садовая № 174). ե) Բաթում—պ. Սող. Յարութիւնեանի մօտ:

Պարսկաստանում. ա) Թեհրանում—պ. Յաբէթ Խաչատրեանի մօտ (ուսուցիչ). բ) Թաւրիզում—պ. պ. Ա. Բարախանի և Յովսէփ Յովսէփեանի մօտ. գ) Սարմաստում—հեղինակի մօտ: Արստահանում. ա) Եգիպտոսում—գօկաօր Կ. Փաշայեանի մօտ (Ալէքսանդրիա). բ) Ամերիկա—«Հայրենիքի» խմբագրատանը (Boston). գ) Բոլզարիա—«Շարժումի» խմբագրատանը (Varna):

3—20

ВѢСТНИКЪ ВИНОДѢЛІЯ

ЕЖЕМѢСЯЧНЫЙ ИЛЛЮСТРИРОВАННЫЙ ЖУРНАЛЪ.

Журналъ выходитъ подъ редакціей ВАСИЛІЯ ТАИРОВА, безъ предварительной цензуры, книжками въ 4 и болѣе печатныхъ листовъ, по самой обширной программѣ и при постоянномъ сотрудничествѣ выдающихся иностранныхъ и русскихъ ученыхъ и специалистовъ.

Открыта подписка на 1905 г. (14-й годъ изданія).

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА, съ перес. и дост. на 1/2 года—3 р. 50 к., на годъ—6 р. «ВѢСТНИКЪ ВИНОДѢЛІЯ» рекомендованъ Учеными Комитетами Министерства Народнаго Просвѣщенія и Министерства Государственныхъ Имуществъ. Кромѣ того, ему присуждены: 1) дипломъ перваго разряда—на Всероссийской промышленной и художеств. выставкѣ 1896 г. въ Нижнемъ-Новгородѣ 2) почетный дипломъ—на Международной выставкѣ плодоводства, винодѣлія и огородничества 1894 г. въ С.-Петербургѣ, 3) почетный дипломъ—на выставкѣ плодоводства и садоводства Новороссійскаго края 1898 года въ Одессѣ, 4) почетный дипломъ—Общества виноградарей Франціи и Амелюграфіи, 5) золотая медаль—на Всемирной выставкѣ 1900 г. въ Парижѣ, 6) серебряная медаль—на Международной промышленн. художествен. и научной выставкѣ 1895 г. въ Бордо, 7) Grand-Prix и почетный дипломъ—на Международ. выставкѣ питанія 1903 г. въ Гентѣ.

АДРЕСЪ редакціи журнала „Вѣстникъ Винодѣлія“: Одесса, Канатная, № 19.

Դ Ի Պ Օ

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՎԿԱՍՏԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„Երբ. Յակոբյանեանցներ եւ Սարգսեանց“

Պատասխանի հաղորդելի խանութում (Միքայելեան կամուրջ, Բաժնեանի տուն № 25—30) մշտական ստացվում են մի ծանուցանումներ կանանց, տղամարդկանց և երեխաների համար ամենավերջին տարազով պատրաստած հագուստներ:

Գինըը չափաւոր են և առանց սակարկութեան: (ա. օ.)

16—100

ԹԻՖԼԻՍԻ ԺՈՂՈՎԱՐԱՆ

Ուրբաթ, 1905 թ. փետրվարի 11-ին, երեկոյան ժամը 9-ին նշանակված է անդամների ընդհանուր ժողով՝ ընտրելու ժողովարանի աւագների պակասած կանգնողները 1905 թ. համար, նոյնպէս և բուհարկելու անդամութեան կանգնող լինելը ցանկացող անձերին: Եթէ ընդհանուր ժողովը չը կայանայ փետրվարի 11-ին, երեկոյն անգամ ժողովը կը կայանայ փետրվարի 25 ի երեկոյան ժամի 9-ին: (5, 11) 2—2

ԲԺԻՇԿ Ս. Զ. ՄԻՐՋՈՅԵԱՆ

ԱՉԳԻ ՀԻՒՆԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Ընդունելութիւն ամէն օր, Ժ. 2—3 և 5—7 երեկոյան, իսկ տօն օրերին առաւօտեան Ժամը 10—11. Սօցիալի փող. № 6. (ա. օ.) 46—50

Լոյս տեսաւ Պետերբուրգում

ԼԵՒՈՆ ԽԱՆՍԱՆԱՍԵԱՆԻ
Զարարեալ Զագիյու օրերը
պատմական վեպ (849—889 թ.)
Գինն է 1 ռուբլի:
Դիմել հեղինակին Հին-Նախիջևանում: Շուտով կուղարկվի գրախանութներին՝ Թիֆլիսում Դուստինիւրսկի և Կենտրոնական գրական, Երևանում «Արարատին»: 5—10

Լոյս տեսաւ

Ա. Ա. ՀԱՐԱՆԵԱՆԻ
«ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ»
«ՄԱՅՐԵՐԻ»
հետ մի գրքում:
Դիմել է մի ռուբլի:
Դիմել Թիֆլիսի գրավաճառներին և հեղինակին Թիֆլիսի ռեդակցի «Մուրչ»:
10—10

Լոյս տեսաւ առանձին գրքով

(սակաւաթիւ)
«ՄՈՒՐՃԻ» յաւելուած
ԶԵՄՍ ՄՕՐԻԷՐԻ
«ՀԱՋԻ ԲԱՐԱՆ»
Թարգմ. անգլ. Մ. Կարապետեանի
(403+XVI մեծ. երես)
Գինն է 2 ռուբլի
«Մուրճի» բաժանորդները ճանապարհածախս չեն վճարում:
Դիմել՝ Թիֆլիս, ռեդակցի «Մուրչ»
7—10

